

Betek
Samen

Resonans
speciaal onderwijs

INFOBULLETIN VAN STICHTING RESONANS, SPECIAAL ONDERWIJS

Informatiebeveiliging en privacy

Een veilige school

Met de toenemende digitalisering in het onderwijs, nemen ook de dreigingen en privacy-risico's toe. Resonans wil graag dat leerlingen en medewerkers veilig kunnen blijven leren en werken. Het Normenkader IBP helpt ons hierbij. Alle schoolbesturen in Nederland, dus ook Resonans, moeten eind 2027 voldoen aan normenkader niveau 3.

In het normenkader staan belangrijke normen om het onderwijs meer weerbaar te maken tegen dreigingen. Er zijn 69 normen voor informatiebeveiliging en 25

normen voor privacy. Door deze normen toe te passen, bescherm je jouw systemen – en dus je onderwijs – tegen uitval, ongeoorloofde toegang en

privacyrisico's. Als wij niveau 3 behalen met Resonans, betekent het dat wij aantoonbaar en effectief werk maken van informatiebeveiliging & privacy.

Samenwerken aan veiligheid

We snappen dat je niet direct warmloopt voor dit thema, toch kunnen wij alleen samen dit niveau bereiken. Achter de schermen werkt het stafbureau Resonans om beleid te maken en processen vorm te geven. Het Programmaplan Normenkader gaat ons helpen om in stappen onze (digitale) veiligheid te vergroten. De volgende stap is het formeren van werkgroepen binnen Resonans.

Denken in mogelijkheden

In deze editie vertellen collega's Lisa van Raam, beleidsadviseur veiligheid, en Peter de Boer, staffunctionaris ICT, hier meer over. Zij werken samen met Stephanie Koedam van Privacy op School en Floris Pols van SecureWave. Hij won eerder de IBP-Award van Kennisnet. 'Werk vanuit de behoefte om veilig met (persoons)gegevens om te gaan, niet vanuit een verplichting van bovenaf', aldus Floris. 'Denk daarbij in mogelijkheden, en niet in beperkingen!'

Lisa en Stephanie: 'De digitale bezem erdoor!'

Privacybewustzijn beschermt in digitaal tijdperk

'Een belangrijk doel van informatiebeveiliging en privacy (IBP) voor het speciaal onderwijs is bescherming van gevoelige gegevens van leerlingen, medewerkers en andere betrokkenen.' Dat zeggen Lisa van Raam, beleidsadviseur veiligheid, en Stephanie Koedam van Privacy op School.

'De 25 Privacy-normen binnen het Normenkader gaan om beschermende maatregelen. Denk aan een functionaris gegevensbescherming (FG) aanstellen of een register over verwerking van persoonsgegevens

gebruiken', legt Lisa uit. 'In de nulmeting bleek dat Resonans wel privacybeleid heeft, we zitten op niveau 1,9, maar we zijn er nog niet. Dit niveau is overigens gelijk aan het gemiddelde van schoolbestu-

ren (volgens SIVON). We moeten eind 2027 op volwassenheidsniveau 3 uitkomen. Op niveau 3 heb je je informatiebeveiliging en privacy onder controle. Daarin is bewustwording van al onze professionals een belangrijke sleutel tot succes.'

Aanbevelingen

'Onze FG Maarten van Diggelen heeft aanbevelingen gedaan om gegevens beter te beschermen. Zo gaan we het IBP-beleid aanpassen, zodat dit beter vindbaar is voor medewerkers in Sharepoint. Ook gaan we ons beleid aanscherpen volgens de laatste normen en komt er een 'gegevens-opschoonmaand' in september', vertelt Lisa.

Doel 1 IBP

Bescherming van persoonsgegevens

Het waarborgen van de privacy van leerlingen en medewerkers door het veilig omgaan met persoonlijke gegevens en het naleven van wet- en regelgeving, zoals de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

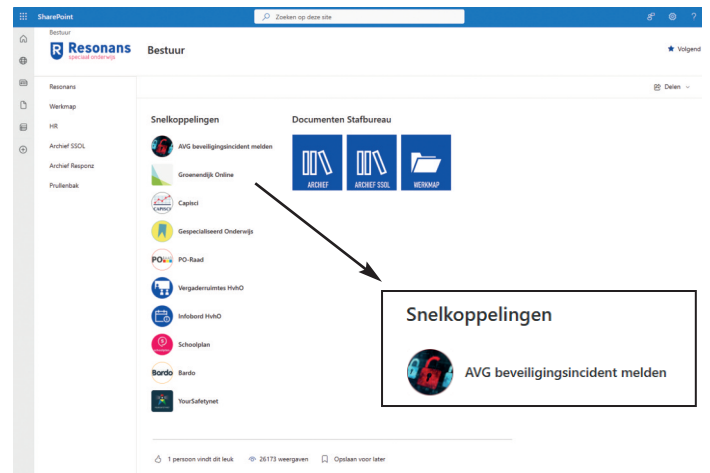
'Vergrendel je pc als je even van je plek bent'

Meld datalekken

'We hebben het softwarepakket YourSafetynet aangeschaft', gaat Stephanie verder. 'Daarin staan de normen en in hoeverre Resonans daaraan voldoet. We gebruiken YourSafetynet ook voor verwerkers-overeenkomsten en vermoedelijke datalekken, die direct ook inzichtelijk zijn voor de FG en het bestuur. In Sharepoint vind je een knop voor melding datalekken.' Lisa: 'We willen collega's meegeven een datalek gewoon te melden. Het gaat niet om controle, maar we willen en moeten er samen van leren om onze organisatie steeds veiliger te maken.'

Samen bewust

'Wat dat betreft is bewustwording over bescherming van gegevens het belangrijkste', zeggen beide dames. 'Zeker binnen onze scholen, waarin we met bijzon-

dere persoonsgegevens te maken hebben. Denk aan medische gegevens. Meld datalekken, maak gebruik van de systemen die we hebben en vergrendel je computer als je (even) van je plek bent ((Windows + L gelijktijdig indrukken op het toetsenbord). Denk ook aan beveiligd delen en mailen, let op dat je geen leerlingfoto's op je telefoon bewaart en berg de klassenmap op. Het lijken simpele stappen, maar in de hectiek van een schooldag is het logisch dat dit extra bewustzijn vraagt. Wij hopen met handige tools, het inrichten van werkgroepen, helder IBP-beleid en spellen voor teamdagen collega's op weg te helpen.'

September opschoonmaand

Lekker de digitale bezem erdoor! Laten we met z'n allen in september eens grondig door onze computer gaan, op het werk en thuis. Leeg de map downloads en loop je OneDrive door op documenten die weg kunnen. Bekijk ook gezamenlijke Sharepoint- en Teams-bibliotheken en de systemen zoals het leerlingadministratie- en -volgsysteem. Als het (bijzondere) persoonsgegevens betreft, houd je dan aan de wettelijke bewaartermijnen.

Bewaartermijnen Resonans

Optimaal weerbaar tegen aanvallen

Peter en Floris: 'Informatiebeveiliging raakt de hele organisatie.'

Vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie waarborgen. Dat is het doel van informatiebeveiliging in het algemeen, en bij Resonans in het bijzonder. We spreken Peter de Boer, staffunctionaris ICT bij Resonans, en Floris Pols van SecureWave.

'In mei hebben we een presentatie hierover gegeven aan de staf en de afdelingsdirecteuren', vertelt Peter. 'We vergeleken daarin onze waardevolle informatie met de kroonjuwelen in de Tower in Londen. Vroeger beveiligden ze poorten, bruggen en doorgangen fysiek. In de digitale wereld heb je ook met verschillende toegangen te maken. De systemen van Resonans zijn van vele zijden benaderbaar. Daarom moeten we de toegangswegen tot onze data goed beveiligen, en liefst op een gebruiksvriendelijke manier.'

Raakt de hele organisatie

'We zien vaak bij organisaties dat iedereen privacy belangrijk vindt, maar dat men de maatregelen om deze te borgen lastig vindt', vertelt Floris, die ruime ervaring heeft in informatiebeveiliging voor het on-

Peter de Boer:
'Veiligheid en
gebruiksvriendelijkheid
in balans.'

derwijs. Hij schreef zelfs mee aan het Normenkader. 'Dat is te begrijpen. Beveiligen moet zoveel mogelijk gebruiksvriendelijk gebeuren. En vergis je niet: informatiebeveiliging raakt alle kritieke bedrijfsprocessen, omdat we in elk proces wel gegevens gebruiken of opslaan. Kortom, het raakt de hele organisatie.'

Aanpak richting 2027

Om eind 2027 aantoonbaar te voldoen aan niveau 3 van het Normenkader IBP starten Resonans en de Leo Kanner Onderwijsgroep een gezamenlijke aanpak, gericht op organisatiebrede beleidsontwikkeling en implementatie. Diverse werkgroepen – met proceseigenaren uit domeinen zoals HR, ICT, Facilitair,

Floris Pols:
‘Maatregelen soms lastig, maar nodig.’

Inkoop en Onderwijs – stellen beleid op, bundelen bestaande werkwijzen en werken aan praktische borging. Floris Pols begeleidt deze werkgroepen en bewaakt de samenhang en kwaliteit. Gezamenlijke ontwikkeling en uitwisseling van kennis tussen de beide schoolbesturen staan centraal.

Werkgroepen

Floris: ‘De werkgroepen gaan aan de slag met processen en procedures die nodig zijn om te voldoen aan het Normenkader IBP. Het normenkader schrijft geen specifieke maatregelen voor, maar vereist dat besturen aantonen dat risico’s beheerst worden. Op basis van een risicogerichte benadering bepalen we per domein wat nodig is om volwassenheidsniveau 3 te bereiken.’ Eigenlijk vergelijkbaar met de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

Doel 2 IBP

Veiligheid van digitale systemen

Het beschermen van de digitale infrastructuur tegen ongeautoriseerde toegang, cyberaanvallen en datalekken door middel van technische maatregelen, zoals encryptie, firewalls en wachtwoordbeveiliging.

Tips: Online veilig!

De belangrijkste maatregelen die je moeten nemen voor je online veiligheid:

- Goed opletten blijft het belangrijkste.
- Kies goede antivirussoftware.
- Kies een sterk en uniek wachtwoord voor elke site of app.
- Gebruik tweefactorauthenticatie (MFA/2FA).
- Update je apparaten.
- Maak back-ups.

Dus hoe gaan we zorgen dat de informatie die wij binnen bovengenoemde domeinen hebben, goed afgeschermd is. En wat doen we als zich een calamiteit voordoet, zoals een hack. ‘Peter heeft een sleutelrol in de IT-kant, maar informatiebeveiliging is breder. Denk aan papieren dossiers of gesloten schooldeuren. Daarbij is het gedrag van de mens van grote invloed op informatiebeveiliging.’

Technische weerbaarheid

Peter: ‘We zijn verder met Cloud Life bezig om onze technische weerbaarheid te verhogen. Zoals IT-maatregelen tegen phishing of de spamfilters scherper afstellen. Telkens zijn daarin belangrijk: wat is het risico op verstoring, wat is de impact daarvan en hoe houden we de verstoringstijd zo kort mogelijk.’ Zo is Resonans straks optimaal veilig tegen aanvallen, net zoals de Tower destijds tegen Normandische veroveraars.

Mystery guests

Resonans ziet bewustwording onder medewerkers als speerpunt. Daarom zijn er Mystery quest-bezoeken door meerdere AVG-medewerkers op verschillende scholen geweest. Ook heeft het stafbureau nuttige en leuke items voor meer bewustwording.

De Mystery quest-bezoeken vonden plaats op De Thermiek, De Witte Vogel, Maurice Maeterlinck-school, De Keerkring en Korte Vlietschool. Heel veel zaken waren dik in orde, aldus de mysterieuze bezoekers. Zo troffen zij dichte toegangsdeuren aan en iemand die je aanspreekt als je de school inloopt of keurig opgeruimde printers.

Bewustzijn

Toch waren er verbeterpunten, zoals vergrendeling van computers als je van je plek af bent of een patchkast die open stond. Daarbij stelden zij zich de vraag: hoe ver moet je gaan met de AVG? Zo hing er allergie-info op een prikbord. Dit is echter zulke belangrijke informatie, dat het (op tijd) zien van deze informatie boven de algehele privacy gaat. Of denk aan een verjaardagskalender in een klas met foto's van de leerlingen. Dat is erg leuk en leerzaam. Belangrijkste is je bewust te zijn van informatiebeveiliging, het gesprek erover gaande te houden en je gezond verstand te gebruiken.

Thema teamdag

Om dit gesprek te ondersteunen, heeft het

stafbureau Resonans voor het nieuwe schooljaar een bewustwordingsprogramma. Daarin bieden we op een leuke manier privacyonderwerpen aan. Denk aan een pubquiz, simulaties waaruit het team thema's kiest om de komende twee schooljaren mee aan de slag te gaan. Het bevat optionele en - voor specifieke groepen medewerkers - verplichte onderdelen.

Mail Evy Kruijthof voor meer info:
ekruijthof@resonansonderwijs.nl

Doel 3 IBP

Bewustwording en training

Het opleiden van personeel en andere betrokkenen over het belang van informatiebeveiliging en privacy, en het bieden van richtlijnen voor het veilig omgaan met gegevens.

Hoe bewust ben jij?

Met één klik geven we apps toegang tot de gegevens op onze mobiel. Maar zouden we dat ook doen voor een gratis kop koffie? Bekijk dit filmpje!

Elke app heeft een prijs

Waarachtig een waarzegger?

Vaak vertel je vreemden niet zomaar je levensverhaal, maar hoe zit dat eigenlijk online? Hoe waakzaam ben jij? Bekijk het filmpje.

Amazing mind reader reveals his 'gift'

Resonans Speciaal Onderwijs

Elisabethhof 17
2353 EW Leiderdorp

T 071 528 10 10

E info@resonansonderwijs.nl

Maurice Maeterlinckschool

Buitenhofdreef 10
2625 XR Delft

T 015 278 02 00

De Thermiek

Blauwe Vogelweg 1
2333 VK Leiden

T 071 519 54 90

Vso Leystede

Van Swietenstraat 2
2334 EA Leiden

T (071) 517 50 11

Tytilcentrum De Witte Vogel

Melis Stokelaan 1189

2541 GA Den Haag

T 070 388 88 50

Korte Vlietschool

Donizettilaan 1a

2324 BE Leiden

T 071 531 04 33

Praktijkcollege Het Metrum

Schubertlaan 131

2324 CR Leiden

T 071 576 75 32

De Duinpieper

Julianastraat 11

2202 KB Noordwijk

T 071 362 16 61

Vso Het Duin

Stakman Bossestraat 79

2203 GH Noordwijk

T 071 361 41 50

De Oeverpieper

Gruenepad 2

2203 EZ Noordwijk

T 06 124 57 370

De Keerkring vso

Chaplinstrook 2-6

2726 SK Zoetermeer

T 079 341 05 36

De Keerkring so

César Franckrode 66-68

2717 BG Zoetermeer

T 079 323 85 89